

כ"ט בתמוז, תש"פ
21 ביולי, 2020

**סיכום סיור מ- 31/5/2020 וישיבה שהתקיימה ב- 19/7/2020 בנושא אזור תעשייה חדש
בבקעת אורון והרחבת אזור התעשייה מישור רותם**

השתתפו:

דלית זילבר- מנכ"לית מינהל התכנון
ניסן בן חמו- ראש העיר ערד
ערן דורון- ראש המועצה האזורית רמת הנגב
ניר ונגר- ראש המועצה האזורית תמר
אייל בלום- ראש המועצה האזורית ערבה תיכונה
גדי אלפסי- ראש המועצה המקומית תעשיית נאות חובב
שי חגי- ראש המועצה האזורית מרחבים, יו"ר מרכז המועצות האזוריות
רפי אלמליח- סמנכ"ל לתכנון ופיתוח, רשות מקרקעי ישראל, ירושלים
גלית כהן- סמנכ"לית לתכנון, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
אהוד יוסטמן – מנהל אגף בכיר לתכנון מקומי, מינהל התכנון
תומר גוטלהף – מתכנן מחוז דרום, מינהל התכנון
טל פודים- ס. מתכנן מחוז דרום (פרויקטים לאומיים), מינהל התכנון
סיגי בארי- האגף לתכנון אסטרטגי, מינהל התכנון
גלעד גבאי- מנהל מחוז דרום, רשות הטבע והגנים
אופיר אבידן – מנכ"ל המועצה המקומית תעשיית נאות חובב
איילה גלדמן- המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
ליאורה גולוב, ורד זיסו כהן- המשרד להגנת הסביבה, מחוז דרום
אלון ישעיהו- נציג שר הביטחון במועצה הארצית
רן קיויתי, משה צייזלר- משרד הכלכלה והתעשייה, ירושלים
חנה ויטלזון, זינה פרפליצין- האגף לתכנון נושאי, מינהל התכנון
אריאלה חדד- לשכת התכנון, מחוז דרום
נורית חומסקי- מנהל רישוי אוצרות טבע, משרד האנרגיה
חגי סלע- רשות מקרקעי ישראל, מרחב דרום
חגי חורב, סימון וולין- חברת רותם אמפרט נגב
שירה מור יוסף- מהנדסת הועדה המקומית רמת הנגב
עוזי חבשוש- מנכ"ל החברה הכלכלית רמת הנגב
מיכל בן שושן- עורכת תכנית המתאר הכוללת למועצה האזורית רמת הנגב
מור זילברשטיין- החברה לפיתוח הערבה התיכונה
אלי ארמון- ראש צוות התכנון של אזור תעשייה אורון
תומר סלם- גדיש, חברה מנהלת של אזור התעשייה אורון
שירי בן שחר- מנכ"לית החברה הכלכלית חבל ים-המלח
ליאור אביבי, אור קרן- חברת מוססקו אדריכלים- צוות תכנון מישור רותם
בת אל רון- דנה הנדסה, חברה מנהלת של הרחבת מישור רותם
ניר פפאי, דרור בוימל, אסף זנזורי, שי טחנאי- החברה להגנת הטבע
ורד ספיר חוף – אגף בכיר לתכנון מקומי מינהל התכנון
דנה רודד- היחידה לאיכות הסביבה, נגב מזרחי
עידן וינר- דוברות, מינהל התכנון
ניר דישון- לשכת התכנון, מחוז דרום

מהלך הדיון:

טל פודים: הציג את הרקע הבא: ב- 31/5/2020 התקיים סיור רב משתתפים בראשותה של מנכ"לית מינהל התכנון על-מנת להכיר את שתי היוזמות המקודמות כעת במחוז דרום להקמה ו/או הרחבה של שטחים עבור התעשייה הכימית.

חלקו הראשון של הסיור היה בבקעת אורון, במסגרתו ראינו את היוזמה המשותפת למועצה האזורית רמת הנגב ולרשות מקרקעי ישראל להקמת אזור תעשייה כבדה/כימית חדש בתחום המועצות האזוריות רמת הנגב והערבה התיכונה. החלק השני של הסיור היה באזור התעשייה מישור רותם, במסגרתו ראינו את היוזמה של משרד הכלכלה והתעשייה להרחבתו.

בקעת אורון: המועצה האזורית רמת הנגב ורשות מקרקעי ישראל מקדמות תכנית מתאר מקומית להקמת אזור תעשייה כבדה/כימית על פני שטח של כ- 24,000 דונם (ברוטו) באזור בקעת אורון בשטחי המועצות האזוריות רמת הנגב וערבה תיכונה. התוכנית מוצעת בחלקה בשטח בו מבוצעת כיום כריית פוספטים ובחלקה מיועדת לכריית פוספט ופצלי שמן על-פי תמ"א 14 ב'. השטח בו מבוצעת כיום כריית פוספטים על-ידי חברת רותם אמפרט עובר הליך של שיקום תוך כדי כרייה בהתאם לקבוע בתכנית "אזור כריית פוספטים אורון- צין" וכן בהתאם לקבוע בתמ"א 14ב'. החלטות ממשלה 3497 משנת 1994 ו- 725 משנת 1996 בנוגע לארץ המכתשים קבעו כי "באזור המכתשים גלומים ערכי טבע יחודיים המחייבים נקיטת אמצעים מיוחדים לשימור מצבם הטבעי, מניעת פגיעה בהם, תכנונם ופיתוחם כאזורי טבע ותיירות". אזור התעשייה החדש מוצע לצד מצלעות מכתש חתירה. באזור בו יש מסלולי טיול רבים ומספר חניוני לילה.

התוכנית מוצעת במרקם שמור ארצי ובאזור בעל רגישות נופית סביבתית גבוהה על-פי תמ"א 1/35, היא גובלת בשמורת טבע המכתש הגדול ובין שני מסדרונות אקולוגיים ארציים. חלק משטח התוכנית מוצע בחפיפה לתמ"א 16/ג' "אסמ"ר אורון" (בתוקף משנת 1999).

השטח בו מתכנן אזור התעשייה:

1. התעשייה הקיימת- במקום נמצא מפעל אחד לעיבוד תוצרי הכרייה וחציבה של הפוספט הנכרה באזור. המפעל עתיד להתפנות מהאזור בתום עבודות הכרייה והשיקום במרחב אורון.
2. כרייה וחציבה בשטח- כריית הפוספט נעשית תוך כדי שיקום בהתאם לתוכנית "אזור כריית פוספטים אורון- צין" (מס' 0176164-620). החומר הטפל מוערם בדרך המיועדת לשיקום האתר ומיוצרות גבעות "טבעיות" עם שיפועים רכים. נושא זה עלול להקשות על ביסוס תעשייה בשטח ובחלק מהמקומות הגבעות עשויות להגיע לגובה של 50 מ'.
3. תשתיות- כביש מס' 206 המהווה את כביש הגישה למפעל אורון, מפותל ונראה כי יידרש להרחיבו עבור נסועה רבה שתהיה לאזור תעשייה.
4. ביצוע וביסוס:
 - א. בשטחי הכרייה קיימים שלשה מאגרי "דקים" (בוצות) בהם הקרקע בעלת 30% רטיבות, לא ניתן לבסס עליהם תעשייה (בין היתר המאגרים: אלון וסביון אותם ראינו בסיוור).
 - ב. קיים קושי לביצוע הביסוס על גבי ה"גבעות" המלאכותיות ונדרש לקחת בחשבון את משמעות פעולות הייצוב והשפעתם על המרחב מבחינה אקולוגית והאם ניתן מענה בכל הקשור לנושא הסייסימי ולמשמעות הסייבתיות הכרוכות בכך.
 - ג. שיקום לא לצרכי נוף בלבד- כפי שראינו במהלך הסיור, עבור כרייה בהליך מילוי של החומר הטפל- קיים צורך בביצוע שיקום לצרכי ניקוז: הגבהה/הנמכה של פני השטח על מנת ליצור חיבור של נחל זרחן אשר נקטע במהלך הכרייה ומנוקז לים המלח. השיקום נדרש על-פי הוראות תמ"א 14ב', השיקום האקולוגי הוא פן נוסף.
5. נושא הביסוס נבחן והוצג ללשכת התכנון ב- 28/1/2020 על-ידי יועץ הביסוס מטעם צוות התכנון של רמ"י והמועצה האזורית רמת הנגב. היועץ ציין כי תהליך הידוק הקרקע יתבצע בצורה הבאה: משתמשים במשקולת של 30 טון ומפילים אותה על הקרקע 6 פעמים על כל נקודה, מקבלים שטח שטוח יחסית ואז מהדקים אותו עם מכש. ככל שעובי המילוי גדול יותר כך נדרשת משקולת כבדה יותר. על-פי המידע הקיים עובי הטפל הקיים באזור הוא בין 20 ל- 40 מטר.
6. המשרד להגנת הסביבה העביר לצוות התכנון הנחיות להכנת פרקים א' ו-ב' לתסקיר השפעה על הסביבה, אולם הן טרם אושרו בוועדה המחוזית.

מישור רותם: מסקר שנערך עבור משרד הכלכלה והתעשייה, עלה כי נותר שטח זמין של כ- 4,500 דונם לתעשייה בהתבסס על תכנית מספר 35/100/02/10 לאזור התעשייה מישור רותם (בתוקף מ- 2005). שטחים נוספים לפי תכנית זו נדרשים תחילה עבור כרייה וחציבה ולאחר מכן, לצרכי תעשייה. בהמשך, משרד הכלכלה יזם מהלך לאיתור שטחים נוספים להרחבת אזור התעשייה מישור רותם. בוצע סקר לאיתור שטחים נוספים לתעשייה לפי הנחיה של משרד הכלכלה, לפיו ישנם כ- 10,000 דונם ברוטו שניתן יהיה להשתמש בהם לפיתוח תעשייה ומתוכם כ- 6,000 דונם נטו.

בעקבות הפניה של משרד הכלכלה והתעשייה הוקמה ועדת עבודה בראשות לשכת התכנון המחוזית ובהשתתפות של המשרד להגנת הסביבה, משרד האנרגיה (מנהל אוצרות טבע), רשות מקרקעי ישראל, משרד הכלכלה והתעשייה, רשות ניקוז ים המלח, רשות הטבע והגנים, מועצה אזורית תמר, היחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי, החברה הכלכלית חבל ים המלח ואחרים. ועדת העבודה, קיימה מספר דיונים והמליצה לבחון שטח פוטנציאלי של כ- 20,000 דונם במסגרת תסקיר השפעה על הסביבה, אשר טרם הוכן.

השטח המיועד להרחבת אזור התעשייה מוצע בסמוך לאזור תעשייה כימית קיים ולאזורים מופרים על-ידי כרייה וחציבה ונמצאות בו תשתיות ארציות, מערכות ניטור סביבתיות ועוד.

אזור התעשייה מישור רותם נמצא כ-13 ק"מ ממזרח לדימונה בתחום המועצה האזורית תמר. אזור תעשייה זה פועל שנים רבות ועיקר פעילותו כוללת מפעלים כימיים ומפעלים לעיבוד חומרי הגלם הנכרים בסמיכות: רותם אמפרט, פריקלאס, חיפה כימיקלים דרום, נגב מינרלים, מקסימה, תחנת כח opco, מסוף אשלג של מפעלי ים המלח, אתר הפסולת אפעה ועוד. התכנית להרחבת אזור התעשייה הוגשה לאחר בחינת הצרכים של המדינה לתעשייה "כבדה" ל-20 השנים הבאות על-ידי משרד הכלכלה.

אזור תעשייה מישור רותם מסומן בתמ"מ 14/4 ביעוד של "אזור תעשייה ארצי". קביעת מרחב החיפוש להרחבת אזור התעשייה נעשתה לאחר בחינת הרגישות הנופית והאקולוגית של מרחב זה, תוך היוועצות עם רשות הטבע והגנים, שמירה על רציפות השטחים הפתוחים, שמורות טבע והמסדרונות האקולוגיים, לרבות ערוצי הנחלים ופשטי ההצפה באזור.

ערן דורון: מציין, כי המועצה האזורית רמת הנגב אינה מתנגדת לפיתוח של אזור התעשייה מישור רותם. יחד עם זאת, נדרש לשמור על איזון בין פיתוח לשימור ומציע לשמור גם על עתודת קרקע לפיתוח באורון.

דלית זילבר: מצינת, כי באזור אורון מתבצעת כרייה תוך כדי שיקום. האם לדעתך צריך להמשיך בשיקום?

ערן דורון: משיב שצריך להמשיך בשיקום תוך כדי כרייה, אבל באזורים המופרים ביותר, לא להמשיך לשקם.

ניר ונגר: סבור כי נדרש להשאיר את האפשרויות לפיתוח אזורי תעשייה פתוחות. אזור התעשייה במישור רותם ערוך ומוכן לקליטת תעשייה נוספת.

ניסן בן חמו: מציין כי נדרש לשמור על זמינות של שטחים לפיתוח לכל הרשויות המקומיות באזור הדרום. סבור כי יש יתרון למישור רותם מבחינת זמינות לתעשייה, צמידות דופן, מסילת ברזל קיימת ועוד. ככל ויהיה פינוי של מפעלים ממפרץ חיפה יש עדיפות למקם אותם במישור רותם.

גדי אלפסי: מציין כי הסיוע שנערך באורון ומישור רותם היה צריך לכלול גם אזור התעשייה נאות חובב. המועצה המקומית תעשייתית נאות חובב היא רשות ייעודית למפעלי תעשייה מזהמת. יש קרקע זמינה בהיקף של מעל 18 אלף דונם לרבות תשתיות כגון: גז ומסילת ברזל. עדיף לנצל שטח קיים לפני שמקימים אזור תעשייה חדש. בנוסף, למועצה יש כלים וניסיון רב להתמודדות עם מפעלי תעשייה כימית ומזהמת.

אייל בלום: מציין, כי השטח הנמצא בתחום המועצה האזורית ערבה תיכונה צריך להישאר לפיתוח. בתמ"מ 41 מחפשים שטחים גדולים להקמת מתקנים פוטוולטאים וקשה למצוא כאלה. תומכים במעבר של מפעלים ממפרץ חיפה למישור רותם. במקביל, מבקשים להשאיר שטח לפיתוח ולבחון מה הפיתוח הנכון. יכול להיות שהכיוון צריך להיות לפיתוח של פרויקטים בתחום התיירות.

אלון ישעיהו: שני האזורים המוצעים לתעשייה: בקעת אורון ומישור רותם מאתגרים בהיבטים של בטיחות טיסה. במישור רותם יש פעילות של מסוקים ושטחי אש. נצטרך לפעול בשיתוף פעולה עם צוות התכנון על-מנת לאפשר פיתוח נכון במקביל להמשך הפעילות של צה"ל באזור. באורון יש מטווח למטוסי קרב וכן פעילות של מסוקים באזור חתירה. לכן, מדובר באזור יותר מאתגר ומורכב ממישור רותם. בנוסף, כל פיתוח באזור צריך להיות עם מגבלת גובה שבין 45-10 מטר. ייתכן שלא ניתן יהיה לקדם במקום תכניות הקשורות בפסולת בשל נושא מטרדי ציפורים ובטיחות הטיסה.

רן קויתי : מבחינת משרד הכלכלה והתעשייה, ישנה עדיפות לתקצוב של אזורי תעשייה קיימים על-פני המה של אזורי חדשים.

משה צייזלר : מציין כי נושא העתקת המפעלים ממפרץ חיפה לא נמצא כעת על השולחן. המשרד תומך במימוש הפעילות באזורי התעשייה הקיימים במישור רותם ובנאות חובב.

גלית כהן : מציינת כי המשרד להגנת הסביבה העביר הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה לשתי התכניות. הקמה או הרחבה של אזור תעשייה זו סוגיה עקרונית ולאומית. על-מנת לעמוד ביעד לשנת 2040 של הוספת שטחי תעשייה נדרשים כ- 10,000 דונם. במישור רותם ובנאות חובב ישנם מספיק שטחים לקלוט מפעלים נוספים. זאת, בנוסף לאזור התעשייה החדש ברמת בקע. הנושא של מפרץ חיפה אינו רלוונטי לדיון שלנו, המפעלים הפטרוכימיים שנמצאים שם לא יעתיקו את הפעילות שלהם לדרום. אם הם ייסגרו, ישראל תרכוש תזקיני נפט ולא תקים בית זיקוק חדש באורון.

בקעת אורון היא אחד מהאזורים היפים בארץ ומתבצע בה שיקום נופי-אקולוגי. צריך לדבר על האפשרות של פיתוח תיירותי שם ולא של תעשייה. מבקשת להוסיף, כי המשרד להגנת הסביבה אינו תומך בהקמת אתר פסולת / הטמנה באורון ויש להשאיר את השטח כעתודה לדורות הבאים.

רפי אלמליח : מציין כי אורון נמצא במקום המתאים ביותר לקידום מיזמים של אנרגיה מתחדשת. בנוסף, צריך להקים באורון גם מתקן תרמי כפתרון לפסולת ולכן רמ"מ מקדמים תכנית כזו בות"ל. במקביל, יש מיליוני דונמים שעוברים ליעוד של שמורות טבע במועצות האזוריות ערבה תיכונה ורמת הנגב. סבור שלא נכון לייעד גם את השטח של בקעת אורון לשמורת טבע. מוסיף, כי מפעלים מזהמים צריכים להגיע למישור רותם ולנאות-חובב. בהמשך יוכלו להיכנס לאזור אורון מפעלים "נקיים".

נורית חומסקי : מציינת, כי באזור אורון ובמישור רותם ישנם חומרי גלם ונדרש לנצל אותם טרם הפיתוח. התכנית להרחבת אזור התעשייה מישור רותם תואמה איתם. ככל ויוחלט לקדם פיתוח והקמה של אזור תעשייה באורון, יש לתאם עימם את ניצול חומרי הגלם.

ניר פפאי : מבקש לציין, כי הוא רואה חשיבות בחיזוק הנגב והגיוון התעסוקתי באזור. יחד עם זאת, חשוב לציין כי יש עתודות של שטחי תעשייה בהיקף של פי 3 ויותר מהביקושים. סבור שהסוגיה העיקרית נוגעת להכנסות שיתקבלו מארנונה. מבחינה סביבתית, חשוב שאזור אורון יישאר פתוח לדורות הבאים. בהחלטות הממשלה בנושא ארץ המכתשים מהשנים 1994 ו-1996 נקבע כי יש לשמר את המרחב לדורות הבאים. מציין למשל את מכתש רמון שהפך לאזור תיירות אחרי שבעבר היו בו מחצבות רבות. מוסיף, כי במרחב אורון מטיילים כ-400 אלף איש בשנה והוא נצפה מסביבתו. סבור שיש להמשיך בשיקום הנופי והאקולוגי במקום. סבור כי צריך לפתח את אזור אורון לפעילות של תיירות מדבר.

מיכל בן שושן : בתכנית הכוללת של רמת הנגב, התיירות היא משאב משמעותי. כשמסתכלים במיקרו ולפי ניתוחי נצפות, אזור אורון אינו נצפה יחסית. מוסיפה כי התכנית לאזור אורון צין אינה כוללת שיקום אלא רק הסדרה של פני השטח. אם כל המרחב ראוי לשימור אז איך מקודמת תכנית ל-13,000 דונם של מתקנים פוטולאים במסגרת תמ"א 41 ?

טל פודים : תכנית "אורון צין" (מס' 0176164-620) כוללת הוראות לשיקום נופי אקולוגי המתבצע תוך כדי כרייה. במקומות בהן התבצעה כרייה בעבר, ישנן הוראות ונספחים רלוונטיים לשיקום נופי של השטחים המופרים. לכן, האמירה של מיכל בן שושן כי התכנית אינה כוללת שיקום אינה נכונה.

גלעד גבאי : מציין כי רשות הטבע והגנים בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה עשו מאמץ ובחנו את כיווני הפיתוח של אזור התעשייה במישור רותם. סבור כי באורון צריך להיות שטח לפיתוח ולתכנון בעתיד. שטח זה צריך להיות מצומצם יחסית בהיקפו ובצמוד לשטחים המופרים הקיימים באזור מפעל אורון ואסמ"ר אורון. צריך לבחון מהם השימושים המתאימים לאזור ולכן שמח לשמוע על היוזמה לקידום תיירות ומלונאות במקום. מוסיף, שככל ונדרש שטח לפיתוח בעתיד של המועצה האזורית רמת הנגב, אז הוא צריך להיות בבקעת אורון. יתר החלופות לפיתוח בתחום רמת הנגב הן פחות טובות. עוד מציין, כי צריך להמשיך את עבודות השיקום לאחר הכרייה.

תומר גוטהלף : מציין שעדיף פיתוח באזור תעשייה קיים או בצמידות דופן לו. העברת המפעלים ממפרץ חיפה אינה קשורה לתכנון של אזור אורון. אנחנו צריכים לאפשר עתודות קרקע לתעשייה עתירת מגבלות ותעשייה עתירת שטח. מציין שאין למדינת ישראל כיום מספיק עתודות קרקע זמינות עבור תעשייה עתירת מגבלות ובהן תעשיות כימיות מאזור המרכז שיצטרכו לעבור לדרום.

בנאות חובב יש קושי למקם תעשיות נוספות שמטילות מגבלות, מעבר לאלו שכבר קיימות וזאת לאור הקונפליקט שבקרבה לאוכלוסייה בדואית, מוסדרת ולא מוסדרת. כיום, במרחק של 2.5 ק"מ מנאות חובב, בתוך תחום המגבלות פועלים, ללא היתר, בתי ספר ל- 5,000 תלמידים שהקים משרד החינוך. בנוסף, יש פזורה לא מוסדרת של כ-10,000 איש בתוך תחום המגבלות. לכן, לא רואה לנכון להוסיף לנאות חובב מפעלי תעשייה, המטילים מגבלות. תעשייה שאינה נדרשת למגבלות בהחלט רצוי שתקלט בנאות חובב.

לגבי מישור רותם, סבור כי טרם הוכח שאכן יש עתודות הקרקע אמיתיות שם. בחלקים נרחבים מהשטח המוצע מתבצעת כרייה, הטופוגרפיה בעייתית ולא הוצגו עדיין כל העתודות ושימושות.

דלית זילבר : מציינת כי טרם התקיים דיון בולנת"ע בהערות הוועדות המחוזיות לתמ"א 41 ועל-כן היא אינה מעוניינת לקיים כעת דיון בנושא זה.

תומר גוטהלף : מוסיף, כי הוא ממליץ להקים אתר הטמנה באזור אורון, בהתאם לתמ"א 16/ג המאושרת, שטרם מומשה. הקמת מטמנה עולה בקנה אחד עם השיקום הנופי, ללא קשר לשאלת אזור תעשייה באורון ונותנת מענה לצורך חיוני שאין לו מענה. באתר דודאים- גני הדס מגביהים את הר הפסולת שמפריע לחיל האוויר ופוגע בעיר באר-שבע. אתר הפסולת "אפעה" הוא מונופול וצריך להקים חלופה נוספת שתתחרה בו. סבור שמתקן תרמי לפסולת ביתית צריך לקום באזור המרכז, ליד מקורות ייצור הפסולת. ככל שרוצים להקים מתקן תרמי לפסולת ביתית בדרום, סבור שזו טעות להקים אותו בנאות, רק בגלל הרצון לשימוש דואלי עם שריפת פסולת מסוכנת.

אופיר אבידן : מציין, כי ממשלת ישראל החליטה להקים את המועצה המקומית תעשייתית נאות חובב על מנת לרכז בשטחה את התעשיות הכימיות.

בשנת 2018 הגדילו את שטח השיפוט של המועצה התעשייתית מ-25,000 דונם ל-80,000 דונם. המועצה המקומית תעשייתית נאות חובב ערוכה ומוכנה לקלוט תעשייה. ככל ויש בעיה עם הפזורה, צריך לפעול להסדיר אותה ולא לצמצם את המגבלות של נאות חובב. מוסיף כי לנאות חובב יש הסכמים לחלוקת הכנסות מארנונה לרשויות מקומיות באזור.

משה צייזלר : מציין שהיו מספר רב של ישיבות של ועדת העבודה להרחבת אזור התעשייה במישור רותם. בוועדה חברים כפי שנאמר קודם על-ידי טל, נציגים של הועדה המחוזית וגורמים נוספים. בנוסף, נעשתה עבודה מקיפה לרבות בדיקות של השטח. רוב השטח ובטח הפולגון המיועד לפיתוח בשלב הראשון מוצע על קרקע שאינה מופרת. ישנם שטחים זמינים באופן מידי וחלק מהם זמינים לטווח הארוך.

בת-אל רון : מציינת כי התכנית המוצעת להרחבת מישור רותם כוללת שטח של 22,000 דונם. 70% אחוז מהשטח מוצעים על קרקע שאינה מופרת. הפיתוח של השטחים שנמצאים על קרקע מופרת יהיה בעוד למעלה מ-15 שנים וייתכן שעד אז יהיו שיטות ביסוס מתקדמות יותר ממה שיש היום.

סיגי בארי : מציינת כי לשנת היעד 2040 נדרשים כ-3.5 מיליון מ"ר לתעשייה. המלאי התכנוני כיום כולל עודף של 7 מיליון מ"ר. מחוז דרום "מצטיין" בתפוסת קרקע נמוכה בתכניות לאזורי תעשייה. גם במישור רותם יש פחות מ-50% מימוש. לכן, נראה כי אין צורך בהוספת שטחים לתעשייה אלא לפעול למימוש של שטחים בתכניות מאושרות.

גלית כהן : מציינת, כי בשנת 2020 הקמת אתרים חדשים להטמנה אינה באה בחשבון. ככל ויש מונופול באתר הפסולת "אפעה" צריך לטפל בו. באתר חירייה מוקם מתקן RDF שיטפל בפסולת של אזור המרכז. בנוסף, תדרש הקמה של מספר מתקנים תרמיים. מבקשת לציין, כי החברה לשירותי איכות הסביבה לא תקים את המתקן התרמי בנאות חובב. הקמת המתקן שם תהיה על-ידי חברת פרטית שתבחר במכרז.

שי טחנאי: מציין כי ישנן תשתיות קיימות לתעשייה בנאות-חובב וגם במישור רותם. בבקעת אורון אין תשתיות. אזור בקעת אורון צריך לשמש לפיתוח תיירותי. האזור רגיש ונצפה ובתמ"א 35 הוא מסומן כאזור בעל רגישות נופית סביבתית גבוהה.

אהוד יוסטמן: מציין כי אין היגיון במעבר של מסילת הברזל לאילת באזור אורון אם לא יהיה פיתוח לתעשייה. גם ללא אזור התעשייה, מוצע באזור פיתוח: מתקן תרמי, אתר פוטוולטאי בתמ"א 41, ומסילת ברזל. מדובר בשטח נרחב של עשרות אלפי דונמים. מתוכו צריך לבחור אזור מסוים שפחות נצפה. שאר השטח ישוקם.

ערן דורון: מציין כי הנושא נבדק במסגרת התכנית הכוללנית של המועצה האזורית רמת הנגב. מה המשמעות שלה? מבקש שישאירו למועצה האזורית עתודות לפיתוח. רוב שטח המועצה מיועד לשמורות טבע ושטחי אש, שאנחנו לא יכולים לפתח. בסופו של דבר, נאלץ לפתח אזור רגיש יותר סביבתית כמו מרת"ח קציעות או אזור צין.

אלי ארמון: מציין שצוות התכנון של אזור התעשייה באורון ערך בדיקות שונות. נושא ההידרוגיאולוגיה טרם נבחן והממצאים יכולים להשפיע על מערכת קבלת ההחלטות. לבקשת המשרד להגנת הסביבה קיימנו בדיקות בנושא ובתוך 3 חודשים נקבל תוצאות ונרצה להציג לך אותן.

סיכום מנכ"לית מינהל התכנון:

בהמשך לשיבות קודמות ולסיום שקיימנו לבקעת אורון ולמישור רותם, ברור כי הקמת אזור תעשייה באורון אינה רלוונטית. מדובר על שטח שמתבצע בו כרייה תוך כדי שיקום, המצוי בסמוך למצלעות המכתש הגדול במקום שאינו נכון לפיתוח תעשייתי.

השיקום הנופי-אקולוגי המתבצע כיום בבקעת אורון מרשים והוא כולל גם טיפול בנושא הניקוז. אין הצדקה להפסיק את השיקום הנופי. בראיה לדורות הבאים, אנחנו לא יכולים להרשות הפרה של השטח על-ידי הקמת אזור תעשייה, כל עוד יש עתודות זמינות באזורי תעשייה קיימים אחרים ובהרחבה שלהם.

אזור אורון לא צריך להיקבע כשמורת טבע, אלא צריך לבחון הוספת סמל (סימבול) לבחינת הוספת פעילות של תיירות ואכסון מלונאי שיתאימו לאופי השטח.

מבקשת לציין שזו עמדתנו וכי הועדה המחוזית החליטה שהיוזמה להקמת אזור תעשייה באורון תלויה בתסקיר השפעה על הסביבה והורתה למשרד להגנת הסביבה להכין הנחיות להכנתו. ההנחיות טרם אושרו והועדה המחוזית סוברנית לקבל החלטות בעניין זה.

בנוסף, ברור כי יש למצות תחילה את עתודות הקרקע לתעשייה במישור רותם, נאות חובב ורמת בקע.

כל זאת, גם לאור הנתונים של פרק התעסוקה בתכנית האסטרטגית, לפיו ישנם מיליוני מ"ר עודפים המיועדים לתעשייה בדרום.

לעניין הצורך בשיתוף הכנסות למועצות האזוריות: עם הרחבת אזור התעשייה מישור רותם, ניתן לפנות לשר הפנים לקידום בחינה לחלוקת הכנסות מארנונה של אזורי התעשייה בדרום.

מבקשת ממשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לקידום מהיר של הרחבת אזור התעשייה במישור רותם על מנת לאפשר את המימוש של עתודות הקרקע הזמינות לתעשייה בדרום.

תמ"א 41: טרם התקיים דיון בהערות הוועדות המחוזיות לתמ"א ולכן אין זה נכון להתייחס אליה בשלב זה.

פסולת: בהקשר לדברים שעלו במהלך הדיון, זה לא סביר שכל הפסולת המיוצרת במדינת ישראל תשונה לאזור הדרום. מבקשת מהמשרד להגנת הסביבה לערוך בחינה כוללת בנושא הפסולת ולהציג אותה אצלי. המועצה הארצית תקיים בקרוב דיון רחב בנושא משק הפסולת בישראל.

תכנית מתאר כוללנית רמת-נגב: מבקשת שתכנית המתאר הכוללנית למועצה האזורית רמת הנגב, הנמצאת בהכנה תוצג לי בשיבה נפרדת שתיועד לכך. לישיבה יוזמנו בין היתר נציגי המועצה האזורית רמת הנגב, המחוז והאגף לתכנון מקומי אשר מוביל אותה.